OBILJEŽAVANJE ZNAČAJNIH GODIŠNJICA I DOGAĐAJA

IVANKA PAVLIĆ

PROSLAVA DANA USTANKA 27. VII. 1986. GODINE (Otkrivanje spomenika revoluciji)

U organizaciji Konferencije SSRNH — Zajednice općina Rijeka i Općinske konferencije SSRNH Crikvenica, Dan ustanka naroda i narodnosti SR Hrvatske 1986. godine proslavljen je na vrlo svečan način, čemu je poseban značaj dalo otkrivanje SPOMENIKA REVOLUCIJI na Lukovu.

Sa samom proslavom se započelo 25. VII. kada je otvorena područna ambulanta u Driveniku, a zatim je 26. VII. uslijedio tradicionalni marš partizanskim stazama Jesenova — Bribir — Lukovo — Viševica, u kome su sudjelovali borci i omladina općine Crikvenica. Isti dan otvoren je na Lukovu i Lovački dom Lovačkog društva »Vepar« iz Bribira.

27. VII. nakon polaganja vijenaca na spomen-obilježju započeo je veliki narodni zbor podno legendarne Viševice, komu su uz veliki broj građana prisustvovali mnogi istaknuti nosioci društveno-političkih i javnih funkcija, predstavnici JNA, narodni heroji, španjolski borci, sudionici NOR-a, te delegacije općina istarsko-goransko-primorske regije i Like.

Narodni zbor otvorio je predsjednik Skupštine općine Crikvenica Branko Blažević, osvrnuvši se uz ostalo i na učešće žitelja ovog kraja u ratu i revoluciji iznoseći i brojčane pokazatelje, koji su za ovaj kraj više nego impresivni.

Uslijedio je govor člana Predsjedništva SFRJ Josipa Vrhovca koji je istakao da se s ponosom prisjećamo da su puške naroda ovog kraja odjekivale među prvim ustaničkim puškama i da se narodnooslobodilački pokret ovdje razvijao svom žestinom pod vodstvom KPJ i druga Tita.

Upravo to su i znamenja trajne vrijednosti koja moraju biti inspiracija i oslonac u suočavanju s izazovima našeg vremena.

Drug Josip Vrhovac je po završetku govora otkrio impresivni Spomenik revoluciji, rad akademskog kipara Ivana Belobrajića iz Triblja.

Spomenik u obliku stiliziranog cvijeta simbolizira rađanje i jačanje borbenih jedinica, kao i baklju revolucije ovog kraja.

Stilizirani cvijet od bakarnih ploča nalazi se na kamenom postolju, na kome je i spomen-ploča sa stihovima pjesnika Davida Kabalina iz Novog Vinodolskog:

»PLAMEN PLAMTI OD GORE DO MORA
POČUJTE ZAKON NAŠEG RODA
OD ŽIVOTA DRAŽA JE SLOBODA!«

A za slobodu ovaj kraj i ovi ljudi dugo i dosljedno su se pripremali i borili, stoga se još jednom ukratko podsjetimo na taj dugotrajan, težak i slavan put.

Prvi oblici organiziranog radničkog pokreta javljaju se u Vinodolu još krajem prošlog stoljeća, da bi masovnije obilježje dobio nakon prvog svjetskog rata pod presudnim utjecajem velike oktobarske revolucije.

Osnivaju se prve radničke strukovne organizacije, organiziraju se štrajkovi, a na općinskim izborima 1920. godine komunisti u većini vinodolskih mjesta odnose sjajnu pobjedu.

Zbog represivnih mjera nakon Obznane i Zakona o zaštiti države radnički pokret stagnira, ali će tridesetih godina ponovo oživjeti i postati dominantna politička snaga. Vinodolci će predvođeni svojim komunistima stati u prve borbene redove, a o snazi borbenog duha najbolje govore sljedeći brojčani pokazatelji:

— U NOP-u je sudjelovalo više od 4000 osoba, 280 je nosilaca »Partizanske spomenice 1941«, oko 670 boraca je poginulo šičrom zemlje, oko 250 je žrtava terora, 6 je narodnih heroja, a tokom NOR-a i nakon oslobođenja Vinodol je dao i 350 podoficira i oficira te 12 generala.